

Kancelář Senátu PČR

Projednávání agendy EU v Senátu

prosinec 2014

V prosinci se Výbor pro záležitosti EU zabýval **výročními zprávami Komise o vztazích s vnitrostátními parlamenty a o subsidiaritě a proporcionalitě**, k nimž přijal obecné doporučení vyjadřující se k roli parlamentů v evropských záležitostech a k ústavní praxi v ČR.

Některé procedurální otázky parlamentní kontroly evropských záležitostí se vyjasňovaly i při projednávání návrhu vlády na vyslovení předchozího souhlasu Senátu s nařízením o statutu evropské nadace a **informace vlády o změně rámcových pozic ke dvěma návrhům z oblasti rovného zacházení a ochrany před diskriminací**. U posledně zmíněného bodu Senát věcně setrval na svých minulých usneseních k oběma návrhům.

Senát rovněž projednal informace o říjnové a prosincové Evropské radě.

Zpracoval:

Jan Grinc (s využitím materiálů OEU a sekretariátu VEU)

Datum zpracování:

13. 1. 2015

Telefon:

257 072 664

E-mail:

grincj@senat.cz

Plná znění projednávaných dokumentů, stenozáznam z jejich projednávání na schůzi pléna a veškerá usnesení přijatá k nim Senátem a jeho orgány jsou k dispozici po kliknutí na číslo příslušného senátního tisku.

Zápisy ze schůzí Výboru pro záležitosti EU jsou k dispozici [zde](#). Zápisy ze schůzí ostatních výborů a komisí Senátu jsou k dispozici v dokumentech těchto orgánů zveřejněných na internetové stránce Senátu.

**2. schůze Výboru pro záležitosti Evropské unie v 10. funkčním období
3. 12. 2014**

Vládní návrh na vyslovení předchozího souhlasu s návrhem nařízení Evropského parlamentu a Rady o statutu evropské nadace (FE) (senátní tisk [č. 385](#))

Zpravodaj: sen. Z. Besta.

Tzv. doložka flexibility umožňuje Evropské unii (Radě rozhodující jednomyslně) přijímat opatření k dosažení jejích cílů i v případě, že jí k tomu nebyla svěřena výslovná kompetence. Aby mohl člen české vlády hlasovat pro přijetí opatření, musí k tomu podle jednacích řádů obou komor Parlamentu získat jejich předchozí souhlas, což je tento případ. Návrh nařízení Senát projednal v roce 2012 a neměl k němu věcné připomínky. Nyní se dle vlády přiblížila dohoda členských států, a proto byl návrh předložen.

Výbor pro záležitosti EU („VEU“) doporučil Senátu souhlas vyslovit, avšak přijal ještě doprovodné usnesení, v němž uvedl, že smyslem institutu předchozího souhlasu je umožnit Senátu kontrolu nad tím, jaká opatření a jaké závazky pro ČR hodlá vláda přijmout v Radě EU. Z toho plyne, že Senátu musí být předloženo vždy takové znění navrhovaného opatření, které zachycuje konečnou politickou dohodu členských států. To se v daném případě nestalo. Zároveň nic nenasvědčovalo tomu, že by se text nařízení mohl ještě stát pro Senát problematickým. VEU tak navrhl požádat vládu, aby v případě významné změny textu nařízení předložila Senátu nový návrh na vyslovení předchozího souhlasu. Plénum návrh projednalo na své bezprostředně následující schůzi.

**2. schůze Senátu v 10. funkčním období
3. 12. 2014**

Informace o výsledcích jednání Evropské rady konané 23. – 24. října 2014 (senátní tisk [č. 375](#))

Zpravodaj VEU: sen. J. Látka.

Senát vzal informaci vlády na vědomí, jak navrhoval VEU na své 35. schůzi v 9. funkčním období (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – listopad 2014](#)).

Vládní návrh na vyslovení předchozího souhlasu s návrhem nařízení Evropského parlamentu a Rady o statutu evropské nadace (FE) (senátní tisk [č. 385](#))

Zpravodaj VEU: sen. Z. Besta.

Senát vyslovil předchozí souhlas a přijal i doprovodné usnesení navrhované VEU. Ministr J. Dienstbier potvrdil srozumění s jeho obsahem.

3. schůze Výboru pro záležitosti Evropské unie v 10. funkčním období 9. 12. 2014

Zpráva Komise – Výroční zpráva za rok 2013 o vztazích Evropské komise s vnitrostátními parlamenty (senátní tisk [K 147/09](#))

Zpráva Komise - Výroční zpráva za rok 2013 o subsidiaritě a proporcionalitě (senátní tisk [K 148/09](#))

Zpravodaj VEU: sen. V. Hampl.

Komise vydává každoročně dvě zprávy, v nichž hodnotí své vztahy s parlamenty členských států EU (zejm. tzv. politický dialog mezi nimi a Komisí) a používání zásad subsidiarity a proporcionality (včetně kontroly dodržování zásady subsidiarity vnitrostátními parlamenty). Senát PČR se stejně jako v minulých letech řadí mezi nejaktivnější komory, pokud jde o počet stanovisek zaslaných Komisi v rámci politického dialogu. Náleží mu druhé místo za portugalskou Assembleia da República. Senát v minulosti využíval projednávání těchto zpráv k vyjádření obecného postoje k aktuálním otázkám týkajícím se role národních parlamentů v Evropské unii. Stejný přístup zvolil VEU i letos.

VEU ve svém doporučení považuje za nezbytné, aby se vnitrostátní parlamenty zapojovaly do projednávání a rozhodování záležitostí EU, a hodlá se nadále věnovat vedle komunikace s vládou i komunikaci s Komisí, a to jak ohledně návrhů legislativních aktů, tak i ohledně konzultačních dokumentů a dokumentů v rámci evropského semestru. Dodává, že usnesení Senátu i s překlady jsou předávána rovněž ostatním vnitrostátním parlamentům a Evropskému parlamentu, zejména prostřednictvím databáze IPEX. VEU souhlasí s Komisí, že je vhodné, aby vnitrostátní parlamenty věnovaly pozornost již jejím předlegislativním konzultačním dokumentům, které zahajují debatu o vhodnosti nové regulace na evropské úrovni.

Dále VEU zopakoval některé návrhy obsažené již v usnesení k vládní zprávě o vývoji EU v roce 2013 (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – červenec 2014](#)). Především jde o požadavek, aby zástupci ČR v pracovních orgánech Rady EU měli vždy k dispozici text usnesení Senátu k projednávaným dokumentům a mohli toto usnesení případně v souladu s rámcovou pozicí vlády a svými instrukcemi při jednání využít na podporu a vysvětlení postoje ČR. Senát již začal poskytovat gestorům pro usnadnění rovněž překlady svých usnesení do anglického jazyka. Dále Senát žádal vládu, aby v případě, že po projednání návrhu právního aktu EU v Senátu dojde k zásadní změně vládního postoje k tomuto návrhu (zejména bude-li zahájen proces změny rámcové pozice vlády), na tuto změnu Senát upozornila. Měla by tak učinit v okamžiku, kdy gestor zahájí práci na změně rámcové pozice, neboť již v tuto chvíli musí vědět z jakých důvodů a s jakým cílem tak činí. Smyslem je zachovat možnost Senátu, aby se k chystané změně včas vyjádřil.

VEU rovněž zdůraznil, že v případech, kdy gestor zpracovávající stanovisko vlády považuje návrh legislativního aktu EU za problematický z hlediska zásady subsidiarity či právního základu, je nezbytné, aby Senát co nejrychleji předběžně informoval.

Na závěr VEU konstatuje, že v uplynulém funkčním období vyjádřil opakovaně pochybnosti týkající se rozsahu zmocnění Komise k vydání závazných aktů v přenesené působnosti podle čl. 290 Smlouvy o fungování EU, které bylo v konkrétních návrzích

legislativních aktů tak široké a vágní, že Senátu značně ztížilo komplexní posouzení obsahu návrhu. Proto upozorňuje Komisi, že čl. 290 SFEU umožňuje svěřit Komisi vydání závazných aktů v přenesené pravomoci pouze za podmínky, že se jimi doplňují či mění jen nepodstatné části legislativních aktů, a že je třeba vždy preferovat substantivní úpravu dané otázky přímo v legislativním aktu, který je přijímán transparentnějším způsobem v Radě a Evropském parlamentu.

Dokumenty budou nyní projednány plénem Senátu.

Informace vlády České republiky o pozicích vlády a o programu jednání Evropské rady, která se koná ve dnech 18. - 19. prosince 2014 (senátní tisk č. 383)

Zpravodaj: sen. V. Hampl.

Tématem Evropské rady měl být zejména investiční plán nové Komise, který bude Senát projednávat samostatně v lednu. VEU přijal po informaci vlády doporučení, aby Senát v obecné rovině podpořil zvýšený důraz na význam investic pro obnovu hospodářského růstu, tvorbu pracovních míst a konkurenceschopnost EU. Vedle podpory investic je však třeba pokračovat ve strukturálních reformách prováděných členskými státy, doprovázených podporou agregátní poptávky v zemích s většími fiskálními možnostmi. VEU zastává názor, že nový investiční plán by se měl primárně zaměřit na podporu investic v oblastech definovaných ve Strategické agendě pro Unii v čase změn, přijaté Evropskou radou v červnu 2014. Investiční plán je třeba vnímat komplementárně k Evropským strukturálním a investičním fondům (ESIF), které v ČR představují významný zdroj investic. Proto VEU vítá, že Evropská komise v Investičním plánu pro Evropu označuje lepší využití ESIF za inherentní součást tohoto plánu. Je přesvědčen, že Evropská rada by měla dát jasný pokyn Evropské komisi, aby byla urychleně přijata opatření, která umožní členským státům plně a efektivně využít dostupné kohezní prostředky z období 2007-2013 – zde VEU jasně podpořil úsilí vlády jdoucí právě tímto směrem. Senát projednal informaci na své nadcházející schůzi (viz níže).

Informace vlády o změně rámcových pozic k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a o souvisejících opatřeních a k návrhu směrnice Rady, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich náboženství nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci ([usnesení VEU](#))

V souladu s již výše zmíněným usnesením Senátu ke zprávě o vývoji EU vláda neformálně upozornila Senát na probíhající revizi svých rámcových pozic ke dvěma směrnici z oblasti antidiskriminačního práva. V obou případech bylo cílem gestora změnit postoj vlády z odmítavého na podporující. Ke změně však došlo pouze u návrhu směrnice, kterou se zavádí zásada rovného zacházení (antidiskriminační směrnice). Změnu postoje k nařízení o genderové vyváženosti vláda neodhlasovala. VEU vzhledem k přelomu funkčních období Senátu projednal informaci vlády až na samém konci procesu změny rámcových pozic.

VEU přijal k informaci návrh usnesení, který předložil plénu Senátu. V návrhu především upřesnil již zmíněný požadavek Senátu, aby ho vláda informovala o plánovaných změnách rámcových pozic. Považoval by za nevhodné, kdyby zástupci vlády jednali v orgánech EU podle změněných rámcových pozic před projednáním těchto změn

s Parlamentem. Věcně VEU zastává názor, že politika rovného zacházení a ochrany před diskriminací by měla být vládou realizována především na vnitrostátní úrovni, neboť s výjimkou koordinačních opatření není důvod, proč by měla být naplňována primárně prostřednictvím předpisů EU, o nichž přes jejich značný společenský význam nemůže být vedena intenzivní veřejná debata na národní úrovni.

Pokud jde o antidiskriminační směrnici, VEU shledává, že přetrvávají jeho výhrady k ní, vyjádřené v usnesení z roku 2008, které je obsáhle citováno, a proto se změnou rámcové pozice vlády nesouhlasí. Český antidiskriminační zákon sice již v současnosti obsahuje řadu ustanovení, jejichž zavedení by směrnice požadovala, avšak přijetí směrnice by i tak mělo významné dopady na řadu oblastí právního řádu, jejichž celkový rozsah a z nich plynoucí náklady pro veřejné rozpočty a soukromé osoby je těžké odhadnout, zejména vzhledem k příliš obecnému požadavku směrnice na zajištění přístupnosti zboží a služeb pro zdravotně postižené. VEU navrhl požádat vládu, aby Senátu před případným přijetím směrnice předložila podrobnou analýzu dopadů a nákladů směrnice pro soukromé osoby či veřejné instituce poskytující zboží a služby, na něž se směrnice vztahuje, jakož i pro územní samosprávné celky a pro stát.

Ohledně nařízení o genderové vyváženosti VEU odkázal na své podrobné usnesení z března 2013 (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – březen 2013](#)) a požádal vládu, aby v rámci politiky rovného zacházení zohledňovala priority vytyčené Senátem ve výše uvedeném usnesení.

Informaci vlády následně projednalo plénum Senátu (viz níže).

3. schůze Senátu v 10. funkčním období 10. 12. 2014

Informace vlády České republiky o pozicích vlády a o programu jednání Evropské rady, která se koná ve dnech 18. - 19. prosince 2014 (senátní tisk č. 383)

Zpravodaj VEU: sen. V. Hampl.

Senát přijal usnesení ve znění doporučení VEU z 3. schůze v 10. období (viz výše).

4. schůze Senátu v 10. funkčním období 18. 12. 2014

Informace vlády o změně rámcových pozic k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a o souvisejících opatřeních a k návrhu směrnice Rady, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich náboženství nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci

Zpravodaj VEU: sen. V. Hampl.

Senát přijal usnesení ve znění navrženém VEU na 3. schůzi v 10. období (viz výše).